

JAN POŠTA

DELPHI

ZAČÍNÁME PROGRAMOVAT

Praha 2001

Jan Pošta

DELPHI – ZAČÍNÁME PROGRAMOVAT

Bez předchozího písemného svolení nakladatelství nesmí být kterákoli část kopírována nebo rozmnožována jakoukoli formou (tisk, fotokopie, mikrofilm nebo jiný postup), zadána do informačního systému nebo přenášena v jiné formě či jinými prostředky.

Autor a nakladatelství nepřijímají záruku za správnost tištěných materiálů. Předkládaná zapojení a informace jsou zveřejněny bez ohledu na případné patenty třetích osob. Nároky na odškodnění na základě změn, chyb nebo vynechání jsou zásadně vyloučeny.

Veškerá práva vyhrazena.

© Jan Pošta, 2001

Nakladatelství BEN – technická literatura, Věšínova 5, Praha 10

Jan Pošta: Delphi – začínáme programovat

BEN – technická literatura, Praha 2001

1. vydání

ISBN 80-7300-034-2

OBSAH

ÚVOD	5
REJSTRÍK.....	6
SLOVNÍČEK	9
1 NA ZAČÁTEK.....	15
Co naleznete na disketě	15
Funkčnost	16
2 PROSTŘEDÍ WINDOWS	17
3 PRVNÍ APLIKACE V DELPHI.....	21
4 KOMPONENTY, VLASTNOSTI, METODY, UDÁLOSTI	25
4.1 Formulář	25
4.2 Komponenty	26
4.3 Reakce na události	30
5 ZÁKLADNÍ DATOVÉ TYPY	43
5.1 Proměnné	43
5.2 Číselné operace	45
5.3 Komponenta UpDown	53
5.4 Výjimky	55
6 PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ	61
6.1 Příkaz IF	61
6.2 Příkaz CASE	66
6.3 Náhodná čísla	72
6.4 Logické spojky	74
7 KRESLENÍ NA FORMULÁŘ	81
7.1 Vlastnost Canvas	81
7.2 Globální proměnné	85

7.3	Časovač.....	92
7.4	Přetahování	98
8	CYKLUS	103
8.1	FOR cyklus	103
8.2	Ordinální typy	111
8.3	Další typy cyklů.....	111
9	POLE	117
9.1	Proměnná typu pole	117
9.2	Podprogramy	122
9.3	Uživatелеm definované datové typy, typ záznam	132
10	PRVNÍ VĚTŠÍ PROGRAM	141
10.1	VirtualStop	141
10.2	Resource File	141
10.3	Tvorba Menu	143
10.4	Standardní nápověda	145
11	SOUBORY	149
11.1	Dialogy	149
11.2	Textové soubory	152
11.3	Binární soubory	157
12	REKURZE	161
13	NA KONEC	171
	POUŽITÁ LITERATURA	173
	UŽITEČNÉ INFORMACE	174
	Adresy a spojení na firmu BEN – technická literatura	175
	Pár slov o Nás	176

ÚVOD

Tato kniha vznikla přepracováním diplomové práce na téma učebnice programování na střední škole. Mnoho lidí přechází na Delphi z programovacího jazyka Pascal. Myslím si však, že není nutné znát Pascal k tomu, aby bylo možné začít programovat v Delphi. Původní text měl být právě pokusem o způsob, jak začít s programováním přímo v Delphi. I když prvotním záměrem bylo vytvořit středoškolskou učebnici programování, výsledek je jistě použitelný pro širší okruh čtenářů. Jediné, co je třeba znát, abyste se mohli pustit do čtení, je znalost Windows na uživatelské úrovni.

Vzhledem k rozsahu samozřejmě není možné popsat celé Delphi a probrat kompletně jazyk Pascal. Jsou zde však uvedeny ty nejdůležitější části Delphi a probrán základ jazyka Pascal tak, abyste po přečtení této knihy byli schopni v Delphi programovat.

Nesetkáte se například s výkladem principů objektově orientovaného programování. Je to jistě důležitá část jazyka Pascal, ale programovat se dá i bez její znalosti. Je pravda, že Delphi jsou na práci s objekty přímo založeny, ale stačí znalost, jak s objekty pracovat, není nutné hned absolvovat dlouhý a náročný výklad. Mnoho věcí v této knize je vyloženo velmi jednoduše, důraz je kladen na praktickou použitelnost.

Jistě by se našlo i mnoho základních nástrojů Delphi, které zde chybí. Jedná se třeba o psaní databázových aplikací. Dle mého názoru se však jedná o pokročilejší téma, které je vhodnější zařadit až po zvládnutí základů programování. A právě základům programování se věnuje tato kniha.

Výklad je doplněn množstvím řešených příkladů. Přesto jejich rozsah není například pro výuku programování dostatečný. Prakticky chybí zpracování různých základních algoritmů. Delphi jsou však pouze nástrojem k jejich zpracování. Principy algoritmů (třídění, vyhledávání, řešení rovnic apod.) najdete v mnoha jiných publikacích.

Nic nemůže být dokonalé a proto bych vás poprosil, pokud naleznete nějaké chyby, případně budete mít připomínky k této knize, pošlete mi zprávu na adresu delphi@postak.com. Případné opravy či komentáře a několik dalších věcí k Delphi najdete na stránce <http://delphi.postak.com>.

Na tomto místě bych chtěl také poděkovat všem, kteří mi pomohli a zasloužili se o to, že tato kniha vznikla. Děkuji.

Jan Pošta, leden 2001